

FOLKLORA V EKOLOGIJI

Saj čutiš v sebi del krivde
(Ivo Stropnik)

Bolj ko parole o ekološki osveščenosti ljudi prihajajo v našo zavest, večja postaja zmeda. Ekologije imajo polna usta že vsi, ki jih plačujemo za govorjenje. Njihovo utrjevanje snovi seveda nikomur ne škodi, vendar konstrukcije, kot so »treba bo«, tudi koristijo ne. Opozorila se spreminjajo v politične puhlice, zastrupljanje življenjskega okolja pa v slovensko folkloro. Besede (tudi te, ki so tukaj zapisane), same po sebi ne bodo pustile našim potomcem takšnih življenjskih pogojev, kot smo jih poddovedali. Ekološko leporečje je pogosto igra prevare za sporočanje sklepov oblasti, ki so drugačni od tistih, ki jih izraža ljudstvo. Naj omenim le mnenje našega predsednika Stanovnika o jedrskih odpadkih. Brez komentarja sem. Vem le to, da prebivalci v Velunjskem grabnu še vedno skrbno opazujejo vse neznane obraze in vozila, ki jih pot zanese v tiste zakotne predele. Ne zaman!

Pravimo premiki v glavah! Že že. Toda premik v glavah pomeni tudi resnično spremembo življenjskih navad. Ob tem se npr. spomnim, kako so si pralni stroji utirali pot v naša gospodinjstva. V začetku vanje gospodinje niso verjele. Potem je zavist naredila svoje. V kratkem času so bili skoraj vsi domovi opremljeni z njimi.

Tudi na področju ekologije samo besede ne bodo zalegle. Ljudem je treba z zgledi dokazati, da je življenje, usmerjeno v totalno eksploatiranje materialnih dobrin, samo nadomestek za notranji mir, ki ga nudi bogatejše duhovno življenje. Dolgoletno usmerjanje delavcev v potrošništvo je med drugim omogočilo, da danes te ljudi brez težav pridobivajo proti ekološkemu gibanju s pretvezo, da očiščenje življenjskega okolja pomeni predvsem za-

vračanje sodobnega, lagodnega načina življenja. Animiranje delavcev proti ekologiji ni zahteven posel, saj so največji nasprotniki mehke variante razvoja elektroenergetike in naše deželice nasploh zbrani v vodstvenih strukturah gigantov, ki so bili v razcvetu realnega socializma postavljeni zato, da bi ti delavci imeli kruh. Teze, da je ekologija naperjena proti interesom delavskega razreda, ni težko dokazati. Še posebej ne v naših razmerah, ko so tudi tehnološko visoko razvite panoge gospodarstva s sistemom tekočih trakov odvisne od ročnega dela.

Na drugi strani pa ortodoksni ekologi prav tako prispevajo k temu, da je odnos množice do ekologije še vedno označen z vprašajem. Kot da je ekologija nekaj eksotičnega, posvečenega in namenjenega samo izbrancem z zelenimi očmi.

Protestni shod 8. novembra 1987 je potrdil, da ljudstvo kljub povedanemu le ni povsem imuno in se ne strinja z eksperimentiranjem na lastni koži. Ljudje so na shodu podprli ustanovitev Šaleškega ekološkega društva in 5. junija 1988 bodo to gotovo še enkrat potrdili. Tako bi naj društvo postalo in ostalo koncentrat tistih teženj med ljudmi, ki v prihodnje ne marajo več zastrupljati življenjskega okolja sebi in svojim otrokom.

Gotovo je ena od nalog Šaleškega ekološkega društva ta, da razkrinka tiste namere vodstev industrijskih in energetskih gigantov, ki ekologijo povezujejo tudi z odpuščanjem delavcev. Ekologija pač ni naperjena proti delavcem. Tisti, ki jedo meso, kadijo cigarete in pijejo alkoholne pijače, tudi niso proti ohranjanju naravnega življenjskega okolja.